Gemeente Amsterdam

Raadsinformatiebrief
Afdoening motie

Aan:	De leden van de gemeenteraad van Amsterdam
Datum	8 juni 2021
Portefeuille(s)	Openbare ruimte en Groen
Portefeuillehouder(s):	Laurens Ivens
Behandeld door	Sport en Bos, m.leeuwenkamp@amsterdam.nl
Onderwerp	Afdoening motie 1418 van het lid Boomsma (CDA), Poot (VVD), Rooderkerk (D66) en Ceder (CU)

Geachte leden van de gemeenteraad,

In de vergadering van de gemeenteraad van 17-12-2020 heeft uw raad bij de behandeling van Begroting 2021 de motie (1418) van raadsleden Boomsma (CDA), Poot (VVD), Rooderkerk (D66) en Ceder (CU) aangenomen waarin het college gevraagd wordt om

- In samenspraak met Artis vinger aan de pols te houden ten aanzien van de financiële positie van deze prachtige dierentuin;
- Bij de voorjaarsnota te overwegen of en op welke wijze noodsteun noodzakelijk is zodat Artis als voorziening niet voor de stad zal verdwijnen;
- Indien het voortbestaan van Artis op een eerder moment in gevaar komt dit aan de raad te rapporteren

Het College geeft als volgt uitvoering aan de motie:

Het College heeft aan Artis gevraagd inzicht te geven in de gevolgen van de coronacrisis voor de huidige en toekomstige financiële situatie.
Artis leidt een corona/omzetverlies van ruim € 16 miljoen t/m mei 2021 wanneer Artis weer voorzichtig opengaat. Artis dreigt echter niet direct failliet te gaan omdat het de verliezen kan opvangen met een zware reorganisatie en kostenbesparingsprogramma, fondswerving, Rijkssteun, maar voornamelijk ook doordat het inteert op gespaarde onderhoudsvoorzieningen. Echter Artis had dit opgebouwd voor noodzakelijke investeringen die de komende jaren moeten worden uitgevoerd voor:

- Het wegens instortingsgevaar per direct opknappen van het ARTIS Aquarium. Totale kosten € 38 miljoen, met daarin een investeringsbijdrage van de gemeente Amsterdam van € 15 miljoen;
- Het afbouwen van het Groote Museum vanwege verplichtingen met aannemer/fondsen. Totale kosten € 10 miljoen;
- Funderingsherstel, reparaties lekkages en noodzakelijke verbeteringen dierverblijven. Totale kosten € 19 miljoen.

Om alle noodzakelijke investeringen te kunnen uitvoeren verwacht Artis een financieringstekort dat oploopt tot € 21 miljoen eind 2025. Dit tekort wordt veroorzaakt door het corona/omzetverlies van € 16 miljoen + een tekort € 5 miljoen die Artis al voor de coronacrisis had om alle noodzakelijke

investeringen tot 2025 uit te kunnen voeren. Vanaf 2023 heeft Artis geen geld meer en hierdoor is er geen toekomstbeeld meer als er financieel niet iets gebeurt.

Financieringstekort

Nu het financieringstekort, ondanks de gemeentelijke bijdrage van € 15 miljoen voor de renovatie van het aquarium, is opgelopen tot € 21 miljoen en Artis voor een langere periode gesloten is geweest dan eerder was gepland, vraagt Artis om ondersteuning met de volgende oplossing:

- € 10 miljoen door Artis zelf op te brengen via extra leningen, kostenbesparingen;
- € 11 miljoen verzoek aanvullende steun Rijk/Provincie/gemeente Amsterdam naast verkregen Corona Rijkssteun;

Hiermee kan Artis de noodzakelijke investeringen uitvoeren en zo aantrekkelijk blijven voor Amsterdam en haar bezoekers en het dierenwelzijn garanderen. Zonder geld voor de noodzakelijke investeringen treden er serieus problemen op die uiteindelijk ook het voortbestaan van de dierentuin bedreigen.

Rijkssteunmaatregel

Artis had gerekend op een Rijkssteun van € 5 tot 6 miljoen (exclusief NOW) uit een eerste steunpakket voor dierentuinen. Inmiddels is duidelijk dat de Rijkssteun tegenvalt en minder is dan € 2 miljoen.
Dat komt omdat de verdeelsleutel van het steunpakket van het ministerie van LNV van € 39 miljoen (voor circa 60 dierentuinen) erg ongunstig is voor Artis en de andere stadsdierentuin Blijdorp, omdat omzetverlies een beperkte rol speelt in de verdeelsleutel. Artis en Blijdorp zijn de dierentuinen met verreweg de meeste bezoekers en de grootste omzet. Bovendien brengt het Ministerie de ontvangen inkomsten uit de NOW en TVL in mindering op steunbijdrage. Voor diergaarde Blijdorp en ARTIS is de eerste bijdrage uit het steunpakket volstrekt ontoereikend.

Het ministerie van LNV heeft ook € 17 miljoen gereserveerd voor een tweede steunpakket, als blijkt dat de eerste bijdrage onvoldoende is om de coronaschade te kunnen compenseren.
Artis verdient publieke financiële steun en om deze reden is de gemeente Amsterdam samen met Rotterdam in gesprek met de Ministeries LNV en OCW over een substantiële bijdrage uit het tweede steunpakket van € 17 miljoen dat recht doet aan de geleden schade van Artis en Blijdorp.
In een eerste gesprek met de ministeries LNV/OCW is benadrukt dat de eerste rijksbijdrage volstrekt ontoereikend is voor Artis om de coronaschade te compenseren. Binnenkort is een vervolgoverleg over verdeling van het tweede steunpakket van € 17 miljoen. Het ministerie heeft toegezegd de signalen van de stadsdierentuinen Artis en Blijdorp bij het verdelingsvoorstel mee te nemen.
Richting het Ministerie van OCW is door de gemeente Amsterdam en Rotterdam gevraagd om nieuwe subsidiepakketten cultureel erfgoed te creëren voor de noodzakelijke restauratie en verduurzaming van de Rijksmonumenten in beide dierentuinen.
Zodra besluitvorming over het tweede steunpakket definitief is en er duidelijkheid is over nieuwe subsidiepakketten cultureel erfgoed zal de commissie hierover worden geïnformeerd.

Daarnaast heeft de raad het college gevraagd om bij de voorjaarnota te overwegen om Artis noodsteun te verlenen als het voortbestaan in gevaar komt.
Gelet op de tot nu toe tegenvallende financiële bijdrage vanuit het Rijk wordt eerst besluitvorming

over aanvullende steunbijdrage vanuit het ministerie afgewacht.
Zoals hierboven geschetst kent Artis forse financiële problemen, maar de liquiditeitspositie van Artis is op dit moment dusdanig dat de continuïteit op de korte termijn niet in het geding is.

Het college beschouwt de motie hiermee als afgehandeld.

Met vriendelijke groet,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam,

Laurens Ivens
Wethouder Openbare Ruimte en Groen